

Stanowisko nr 5/22
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 25 stycznia 2022 r.

w sprawie upamiętnienia Stanisława Osieckiego w 55. rocznicę śmierci

W związku z przypadającą w 2022 roku 55. rocznicą śmierci Stanisława Osieckiego Sejmik Województwa Mazowieckiego postanawia upamiętnić tę wybitną postać oraz jej wkład w działalność niepodległościową.

Stanisław Osiecki (1875 – 1967) - polski działacz ruchu ludowego, poseł i senator II RP, działacz społeczny, turystyczny, sportowy i lotniczy ściśle związany z Mazowszem.

Urodził się i wychowywał w Ciechanowie. Od 1891 r. mieszkał w Warszawie, gdzie uczył się i pracował jako buchalter i dyrektor fabryki w Towarzystwie Akcyjnym Fabryk Metalowych „Norblin, Bracia Buch i T. Werner”. Był zaangażowany w działalność niepodległościową. Pracował społecznie w Towarzystwie Kultury Polskiej Aleksandra Świętochowskiego, organizacji szerzącej oświatę wśród robotników i włościan. Był pionierem i sponsorem ruchu ludowego w Królestwie Polskim, należał do pierwszego ugrupowania chłopskiego – Polskiego Związku Ludowego, za co był więziony przez carski aparat represji w 1907 r. Zasiadał we władzach Towarzystwa Kółek Rolniczych im. Stanisława Staszica, Towarzystwa Kooperatystów, Towarzystwa Opieki nad Wychodźcami oraz Towarzystwa Opieki nad Inwalidami. Należał do Stowarzyszenia Zawodowego Pracowników Technicznych i Przemysłowych, Towarzystwa Biblioteki Publicznej w Warszawie. Był jednym z liderów „Zarania”, w okresie I wojny światowej – współtwórcą i członkiem władz PSL i PSL „Wyzwolenie” oraz skarbnikiem skupiającego lewicę niepodległościową Centralnego Komitetu Narodowego.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości Stanisław Osiecki działał w PSL „Piast” i Stronnictwie Ludowym. Przyjaźnił się i blisko współpracował z Wincentym Witosem i Maciejem Ratajem. Piastował liczne ważne stanowiska państwowe, m.in. posła (1919–1927), wicemarszałka sejmu (1919–1925), ministra reform rolnych (1923), ministra przemysłu i handlu (1925–1926), senatora (1935). Był ceniony za swoją wiedzę ekonomiczną, pracowitość, kompromisowość i umiarkowanie.

Obok pracy politycznej Osiecki wykazał się jako ważny działacz turystyczny, sportowy i lotniczy. Był m.in. prezesem następujących organizacji: Zarządu Głównego Związku Polskich Związków Sportowych (1923–1928), ZG Polskiego Komitetu Olimpijskiego (1925–1928), ZG Ligi Obrony Powietrznej Państwa (1925–1926), ZG Związku Polskich Towarzystwa Turystycznych (1927–1938) oraz ZG Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego (1932–1936). Zasiadał przez wiele lat we władzach Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego. Jego wielkim sukcesem było wybudowanie w latach 1920–1925 do dziś działającego schroniska dla turystów na Hali Gąsienicowej w Tatrach.

W czasie oblężenia Warszawy przez Niemców we wrześniu 1939 r. Osiecki pełnił funkcję komendanta okręgu nr XXVI (Żoliborz-Marymont) Straży Obywatelskiej Warszawy. W kolejnych latach był jednym z przywódców Polskiego Państwa Podziemnego, w latach 1940–1945 piastował stanowisko przewodniczącego Centralnego Kierownictwa Ruchu Ludowego. Po zakończeniu wojny Osiecki należał do liderów niezależnego od komunistów PSL Stanisława Mikołajczyka. Był posłem w Krajowej Radzie Narodowej (1945–1947) i w Sejmie Ustawodawczym (1947–1950). W styczniu 1946 r. uczestniczył jako delegat polski w pierwszej sesji Zgromadzenia Ogólnego Organizacji Narodów Zjednoczonych w Londynie. Pozostając lojalny wizji niezależnego ruchu ludowego, odszedł z życia publicznego po 1950 r.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego

Ludwik Rakowski